

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610- **4148288**
Konu :7/27290 Esas Sayılı Soru Önergesi

29/07/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/27290
GK 152

İlgi : 02/05/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1621124 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/27290 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20'nci maddesiyle, ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla yirmi dokuz yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri bu kazançlarının 103'üncü maddede yazılı tarifenin ikinci diliminde yer alan tutara kadar olan kısmı gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Bununla birlikte, mezkûr Kanunun mükerrer 20/A maddesiyle, basit usule tabi mükelleflerin ticari kazançları da gelir vergisinden istisna edilmiş olup, istisna kapsamındaki bu kazançlar için yıllık beyanname vermeyecek ve diğer gelirler dolayısıyla beyanname vermeleri halinde de bu kazançlarını beyannameye dâhil etmeyeceklerdir. Böylece, büyük çoğunluğu esnaflardan oluşan yaklaşık 850 bin basit usule tabi mükellefin ticari kazançları gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Ayrıca, mezkûr Kanunun mükerrer 121'inci maddesiyle yapılan düzenlemeyle, vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi imkânı getirilmiştir. Böylece şartları taşıyan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine yıllık beyannameleri üzerinden hesapladıkları gelir veya kurumlar vergisinin %5'ini indirebilme imkânı sağlanmıştır.

Diğer taraftan, vergi mükellefiyetine ilişkin yükümlülük ve ödevlerin tam olarak yerine getirilmesi amacıyla ve vergi kanunlarının verdiği yetkiler çerçevesinde, kamu idare ve müesseselerinden, mükellefler veya mükelleflerle muamelede bulunan diğer gerçek ve tüzel kişilerden çeşitli bilgiler toplamakta, yine bu amaç doğrultusunda mükellefler nezdinde inceleme ve denetimler yapılmaktadır. Yapılan bu inceleme ve denetimler neticesinde vergi ziyayı tespit edilmesi halinde, mükellefler cezalı tarhiyata muhatap olabilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun mülga 370'inci maddesinde yapılan düzenlemeyle vergi idaresi ile vergi mükellefleri arasındaki uyuşmazlıkların azaltılması, vergilendirme ile ilgili süreçlerin açıklığa kavuşturulması, vergi denetimlerinin kısa zamanda neticelenmesi ve vergiye gönüllü uyumun artırılması gibi amaçlarla vergiye uyum düzeyi düşük olan mükellefler izaha davet edilmekte, izaha davet edilen mükelleflerden; izahta bulunmayanlar, izahı kabul

edilmeyenler ve tespit edilen vergi veya matrah farkına göre beyannamelerini düzeltmeyenler hakkında vergi incelemesi veya takdire sevk süreci işletilmektedir.